

«A pocos kilòmetros de Hostalrich se entra de lleno en el incomparable valle de Arbucias, el cual deja muy atrás a los tan cacareados valles de Suiza: en efecto, parece que en aquel rincón del Montseny la naturaleza hace alarde de su propia belleza, acumulando en él todos los encantos que en sí encierra.

»La carretera que recorre el fondo del valle va franqueando, ya la derecha, ya la izquierda de un riachuelo bastante caudaloso, y ofrece en cada recodo, en cada zig-zag, un nuevo y delicioso panorama; aquí un verde y frondoso prado, plantado de esbeltos álamos colocados en simétricas hileras; allá otro prado sembrado de preciosos manzanos que encorvan sus ramas hacia el suelo por el peso de su delicado fruto; acullá campos de labor con lozanas verduras y variadas leguminosas; a los lados, coronan este cuadro de belleza sin igual frondosos bosques de alcornoques, de encinas, de avellanos y castaños, alternados con preciosos viñedos que dan excelente vino.

»Como fin y remate de este magnífico cuadro, en el extremo occidental de este valle, se divisa el vetusto Montseny en forma de una inmensa pirámide truncada, cuya presencia recuerda uno de los fenómenos geológicos más notables de nuestro planeta: el levantamiento de la cordillera pirenaica, de la que forma una de sus estribaciones» (?)

Francesc Jover i Paixau

(1856-1910)

Fill del anterior. Cursà a Vich una part del Batxillerat. Fou aficionat a la literatura i s'incorporà al Renaixement de les lletres catalanes. En el número 7 de LLIROIA donàrem una petita nota crítica de la poesia d'aquest autor, i publicarem la següent que'ns plau reproduhir.

EL BREÇOL

*D'un tronc d'arbre de noguer
el feren a la pagesa:
el destrelé amb sa destral,
el minyó fusté amb ses eines...
Diu qu'era dels més bonics
qui és feien per'quelles terres!
Ai breçol, el meu breçol:
qu' pogués dormir-hi sempre!
Ell ha sentit dintre el bosc,
al abric de les fulletes,
la música del torrent,
del oreig la dolça queixa,
del rossinyol aquell cant
i de la nit la grandesa.
Ai, breçol...
Ell ha vist com m'adormia
al caure en mes galtetas
la pluja de petonets
que ma bona mare em feia.
Si en devien ser de dolços,
qu'ara encara m'els remembra!
Ai, breçol...
Ell sab de ma mare el goig
per la primera denteta;
quan me deia—Fes non-non,
fillet de l'ànima meva...
(Cançoneta que encar se de
memòria i tota entera).
Ai, breçol...*

*I eis contes de ia meva àvia,
d'aquella vella tant vella,
que'm parlava dels gabaigs
com a maleïdes vespes,
d'un històric Montserrat
i d'uns comtes de la terra...
Ai, breçol...»*

Antón Jover i Paixau

(1859-1888)

Germà d'en Francesc. Nat a Sant Hilari com tots sos germans i mort, també com ells a Barcelona. Estudià a Vich i tingué afició a la literatura clàssica. No li conec res en català, sols aquest sonet que m'ha recitat la Mare. No fou fet per pur esplai sinò també per un motiu d'honra.

«AL CALUMNIADOR

No importa que te metas en vedado ni que ensucies, mortal, la senda pura do vagan y se esparcen con dulzura la virtud y el honor del hombre honrado.

No cejes hasta que mires colmado tu vil procedimiento; no me apura

que el sello de la infamia, con anchura, para esculpir mi rostro hayas hallado.

Sólo lo siento porque me zahieres con antifaz, del cual haces alarde, de lo contrario, acaso me vengara.

Mas, a decir verdad, no sé quien eres, y, como tal obrar hace cobarde, espero que vendrás me cara a cara.

Manel Jover i Paixau

(1864-1907)

Fill petit del metge Benet. Estudià a Barcelona el batxillerat i cursà la carrera de Medicina, llicenciant-se als 22 anys.

Fou metge de Capellades i de Masquefa. La seva cultura era notable i en el seu ministeri fou per tothom apreciat i alabat.

Escrigué en català i castellà, i de la seva tasca literària tractarem també un xic en el número citat de LLIROIA, reproduhim avui un fragment d'una de les seves més populars composicions:

LA CARITAT

*«Si avui les cordes de la meva lira
polsar m'atreveixo,
és que m'inspira
un accent sagrat,
l'idol més noble, la virtut més
[bella,
aquella clara i lluminosa estrella:
la santa Caritat».*

Son aquests els datos recullits per a portar nostre gra de sorra al bon desig del Director de LLIROIA en aplegar referencies dels fills de Sant Hilari conservadors de la bella literatura

MIQUEL BOSCH I JOVER

Artés, 7 - IX - 23

Décima

Una burra xica y blanca,
sens pensar fer rés de mal,
ha traspasada la tanca
del hort del Sastre Giralt.
Anava sense ronçal,
sens ningú la dirigís,
i ambson seny d'animal grís-
se menjava aquelles bledes,
qu'eren crues i ben fredes,
raciant sa fam aixis.

JOSEP BUXALLEU
(Sastre Giralt)